

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец ноември 2024 г.**

Общият брой нотификации за месец ноември 2024 г. е 430. Сигналите в категория храни са най-много – 387, за фуражите – 33 и материалите в контакт с храни – 10. (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 95 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Ядки, продукти от ядки и семена – 15 нотификации: наличие на афлатоксини във фъстъци от Египет (8) и от САЩ, в черни слънчогледови семки от Турция и в шамфъстък от САЩ; риск от наличие на чужди тела (парчета стъкло) в ядки кашу с неизвестен произход; хлорпирифос-метил в маково семе от Словакия; наличие на опиумни алкалоиди в маково семе от Турция; високо

съдържание на хидроцианова киселина в кайсиеви ядки от Узбекистан и наличие на охратоксин А в шамфъстък от САЩ.

Плодове и зеленчуци – 11 нотификации: високо съдържание на арсен в ягодов сок от Германия; **ацетамиприд** в плодове нар от Турция; **хранителен взрив със *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium***, под съмнение, че е предизвикана от консумация на кълнове алфалфа от Швеция със суров материал от Италия; **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Stanleyville*** в рукола от Италия; **охратоксин А** в сушени смокини от Гърция; **наличие на норовирус** в черни боровинки от Сърбия; **тебуконазол** в целина от Белгия; **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Montevideo*** в суров материал за четири вида хумус от Белгия; ***Salmonella*** във фино настърган кокос от Индонезия; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в три различни готови за консумация салати от Швеция и **наличие на ацефат и метамидофос** в папая от Бразилия.

Зърнени и тестени изделия – 9 нотификации: недеклаиран алерген (сусамени семки) в сладки от Латвия; **наличие на чужди тела (стъклени фрагменти)** в мюсли от Полша; **недеклаиран алерген (лупина)** в овесено брашно от Испания; **наличие на тропанови алкалоиди** в полента от Австрия; **олово** в зърнена бебешка храна от Германия; ***Salmonella*** в шоколадова торта от Белгия; **наличие на афлатоксини** в брашно от елда от Холандия; **охратоксин А** в ръжено брашно от Полша и **наличие на чужди тела (метални частици)** в сладки от Белгия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 9 нотификации: **наличие на *Listeria monocytogenes*** в мини наденички от Франция, в бекон от Полша и в пушен бекон, също от Полша; **наличие на *Salmonella* spp.** в колбас Luganega в говежди и птичи кебап от Германия; **възможно наличие на чужди тела (сини пластмасови фрагменти)** в нарязана мортадела от Италия; **високо съдържание на кадмий** в конски бъбреци от Холандия; **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в говеждо месо от Белгия и **наличие на ветеринарномедицинския препарат мелоксикам** в кланичен труп на крава от Белгия и Холандия.

Сладкарски изделия – 7 нотификации: **наличие на мусцимол** в различни хранителни продукти от Холандия и в желирани сладкиши, също от Холандия; **наличие на чужди тела** в сладки от Швеция; **риск от задушаване след консумация и неразрешено наличие на добавката Е 407 – карагенан** в

желирани сладкиши от Китай; интоксикация след консумация на желирани бонбони, които съдържат тетраhydroканабинол (THC) и канабидиол (CBD) от САЩ; неразрешено наличие на пазара на желирани бонбони, които съдържат тетраhydroканабинол (THC) и канабидиол (CBD) от Франция и наличие на желирани бонбони с неразрешената съставка Е 440 – пектин от Япония.

Мляко и млечни продукти – 6 нотификации: наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в сирене от сурово мляко от Франция, в сирене Реблошон от сурово мляко от Франция; наличие на *Yersinia enterocolitica* в сирена “Mont d’Or” от Франция; *Staphylococcus aureus* в меко сирене от Франция; наличие на *Listeria monocytogenes* в овче сирене „Tomme“ от Франция и наличие на подвеждаща информация за липсата на глутен на етикета на сос бешамел от Италия, който съдържа пшеничено брашно.

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: наличие на високо ниво на хистамин в риба аншоа от Франция (2); *Listeria monocytogenes* в студено пушена риба от Латвия и горещо пушена риба от Полша и високо съдържание на живак в замразени парчета риба меч от Испания.

Билки и подправки – 5 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в кърри от Индия; високо съдържание на олово в замразени подправки от Тайланд; наличие на пирилизидинови алкалоиди в ментов чай от Хърватия; високо съдържание на хлорпирифос в подправки от Германия и наличие на остатъци от неразрешените субстанции (клотанидин, тиаметоксам, толфенпирад, триазофос и хлорпирифос) в кимион от Индия.

Птиче месо и продукти от него – 4 нотификации: наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в кожи от пуешки шийки от Полша и в замразени филета от пуешки гърди от Полша; *Salmonella spp.* в пилешки кебап от Полша и наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в пилешки крака, също от Полша.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: наличие на недеклаиран алерген (глутен) в снаксове от Германия; наличие на чуждо тяло (парче метал) в хлебни салати от Холандия; загуба на контрол върху стабилността на консервиране на различни консервирани ястия от Франция и наличие на *Listeria monocytogenes* в крема сирене със сьомга от Белгия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: наличие на чуждо тяло в шоколад, овкусен със сурова тъчен протеин с неизвестен произход; наличие на компонент на минерални масла (МОАН) в хранителна добавка от Германия и високо съдържание на монаколин К в червен дрожден ориз от Франция.

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: високо съдържание на специфична миграция на първични ароматни амини от тиган за пържене от Германия (2) и наличие на чужди тела (парчета от медни нишки) в кофички за опаковане от Германия.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: наличие на афлатоксини в сладолед с шамфъстък от Италия; наличие на *Salmonella* в шамфъстък на прах от Италия и недеклариран алерген (соя) във вегански хранителен продукт от Холандия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: пироллизидинови алкалоиди в чай от мащерка от Германия и наличие на *Bacillus cereus* в инфузия от лимон и джинджирил от Франция.

Фуражни суровини – 2 нотификации: наличие на чуждо тяло в пълноценна храна за кучета от Германия и наличие на *Salmonella* spp. в сурова храна за домашни любимци от Италия.

Сладоледи и десерти – 2 нотификации: подозрение за наличие на чуждо тяло (парче стъкло) в шоколадов мус от Франция и наличие на недеклариран алерген (мляко) в сорбе в оризово тесто от Германия.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: недекларирани алергени (яйца и синап) в дресинг от Холандия и наличие на недеклариран алерген (мляко) в дресинг за салати от Холандия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: *Salmonella* в сурова храна за домашни любимци от Холандия.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: наличие на *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis* в пастьоризиран яйчен белтък от Италия.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на чужди тела (медни нишки) в салатна майонеза от Германия.

За месец ноември 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Германия и Франция, всяка с по 13 нотификации, следвана от Холандия с 10 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 133 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 56 нотификации: наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция (16); наличие на охратоксин А в сушени смокини от Турция (11); наличие на афлатоксини и охратоксин А в сушени смокини от Турция (5) и в шамфъстък от САЩ; високи нива на пестицидни остатъци в боб от Кения (3), в лозови листа от Египет (2), в чили от Египет, в стафиди от Турция и в боб ярд лонг от Индия; хлорпирифос-метил в пресни мандарини от Турция (3); тиаметоксам в черен боб от Мианмар; хлорпирифос в клементини от Албания; профенофос и триазофос в розов листа от Турция; неотразен на етикетата алерген (Е 220 – серен диоксид) в кайсии от Узбекистан; тетраметрин в гъби (*Boletis edulis*) от Китай; индоксакарб в домати от Турция; перметрин в страстен плод от Колумбия; профенофос в патладжани от Буркина Фасо; форметанат в чушки от Турция; фосмет в пресни лимони от Турция; прохлораз и фосмет в лимони от Турция и наличие на метомил в пресни чушки от Турция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 35 нотификации: наличие на *Salmonella spp.* в сусам от Нигерия (8) и от Чад; наличие на афлатоксини в шамфъстък от Турция (7) и от Иран (3), във фъстъци от САЩ (3), от Индия (2) и от Китай; липса на официален сертификат за сусам от Етиопия (2), от Судан (2) и от Нигерия (2); високо съдържание на ерукова киселина в синапено семе от Русия; наличие на *Salmonella* в сусам от Мали и наличие на *Salmonella enterica ser. Cannstatt* в сусам от Индия.

Зърнени и тестени изделия – 16 нотификации: наличие на хлорпирифос в ориз от Пакистан (3) и от Индия; наличие на афлатоксин В1 в ориз от Пакистан (3); бромоксинил в ориз басмати от Индия; наличие на охратоксин А в кафяв ориз басмати от Индия; наличие на генетично модифициран организъм в оризова юфка от Китай; трициклазол в ориз от Индия; наличие на тиаметоксам, имидаклоприд и ацетамиприд в ориз от Пакистан; тиаметоксам и имидаклоприд в ориз от Пакистан; тифлузамид в ориз от Индия; ацетамиприд в ориз от Пакистан и наличие на флутриафол в ориз от Пакистан.

Фуражни суровини – 6 нотификации: наличие на плесен в цвеклова пулпа с добавяне на меласа от Русия (5) и наличие на *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в рапичен шрот от Беларус.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: наличие на лабда-цихалотрин в чай от Китай; наличие на партида с чай от Китай, която не е преминала проверките на официалния контрол на граничния пункт (Латвия); наличие на неразрешената нова храна (*Hibiscus rosa sinensis*) в листа от чай от Обединеното кралство и наличие на пестицидни остатъци в зелен чай от Китай.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: липса на декларация за съответствие за алуминиева чиния от Сърбия; засилена миграция на първични ароматни амини от полиамиден черпак от Китай; недекларирано наличие на меламин в кухненски прибори от Китай и неразрешено влагане на пшеничена слама заедно с пластмаси в бутилки за вода с неизвестен произход.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: наличие на афлатоксин В1 в ориз от Пакистан; наличие на добавката Е 171 – титаниев диоксид в ядлива боя за храни от Китай и наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция.

Мазнини и масла – 2 нотификации: високо съдържание на компонент от минерални масла (МОАН) в кокосово масло с неизвестен произход и наличие на високо съдържание на компонент на минерални масла (МОАН) и на глицидилови естери в кокосово масло от Индонезия.

Билки и подправки – 2 нотификации: високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди в смян кимион от Турция и липса на валиден официален сертификат и наличие на неразрешени активни субстанции в партида с подправки от Индия.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на ветеринарномедицинския препарат тетрациклин в скариди от Виетнам.

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига за калмари от Чили.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: недостатъчна документация за безалкохолни напитки от Турция.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на недеклаирано ДНК от птици във фуражи от Китай.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: неразрешено влагане на добавките Е 200 – сорбинова киселина и Е 210 – бензоена киселина в доматиена паста от Ливан.

През месец ноември 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 52 нотификации, следвана от Пакистан с 11 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 129 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Птиче месо и продукти от него – 26 нотификации: наличие на *Salmonella* и *Escherichia coli* в цяло пиле от Бразилия (3) и от Обединеното кралство (2); наличие на *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладено пилешко месо от Украйна (2), в пилешка пържола от бут без кост от Полша; в пресни пилешки крила от Полша, в охладени филета от пилешки гърди от Украйна, в пресни пилешки четвъртини от Полша, в пресни пилешки гърди от Украйна, в пресни пилешки бутчета от бройлери от Полша и в замразени пилешки гърди от Полша; наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в пилешки продукти от Холандия, в охладени бутчета без кост от Полша, в пресни пилешки бутчета от Полша, във филета от пилешки гърди от Босна и Херцеговина, в птиче месо от Полша и в пилешки елементи, също от Полша; откриване на *Listeria monocytogenes* в партида пилешки крила от Ирландия; *Salmonella spp.* и *Campylobacter jejuni* в пилешки черен дроб от Италия; *Salmonella* в цяло пиле от Бразилия; наличие на *Salmonella enterica ser. Newport* в пресни пилешки бутчета от Полша; високо съдържание на сулфити в охладено пилешко месо за бургери от Испания и наличие на *Salmonella spp.* в птиче месо от Обединеното кралство.

Плодове и зеленчуци – 25 нотификации: наличие на ацетамиприд в десертно грозде от Турция (4) и от Италия; наличие на форметанат в чушки от Албания и в бяло десертно грозде от Италия; откриване на пестицид в семена от чия от Аржентина; наличие на неразрешен генетично модифициран организъм в плодове зелена питахая от Мексико; фенамидон в бяло десертно грозде без семки от Бразилия; наличие на охратоксин А в черници от Турция; високо съдържание на нитрати в спанак от Италия; високо съдържание на ламбда-цихалотрин в домати от Мароко; хептахлор в тиквички от Испания; хлорпирифос в ябълки от

Украйна; **карбендазим** в плод червена питахая от Тайланд; **морфолин** в кlementини от Испания; **наличие на карбендазим и прохлораз** в плод дуриан от Тайланд; **фосмет** в круши от Белгия; **наличие на *Salmonella enterica ser. Napoli*** в зеленчуци от Италия; **наличие на афлатоксини и охратоксин А** в сушени кайсии от Турция; **високо съдържание на кадмий** в авокадо от Колумбия; **високо съдържание на пестицидни остатъци** в нектарини от Турция; **високо съдържание на бром** в целина от Обединеното кралство и **високо съдържание на серен диоксид** в сушени кайсии от Турция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 17 нотификации: **наличие на афлатоксини** във фъстъци от Аржентина (3), от Бразилия (2) и в орехи от Аржентина; **наличие на афлатоксин В1** във фъстъци от Аржентина (2), от САЩ, от Египет и от Парагвай; **наличие на *Salmonella spp.*** в тахан от Ливан и в ядки макадамия от Малави; **наличие на компоненти на минерални масла (МОАН)** в люспи от псилиум от Индия; **миризма на фенол** от необелени фъстъци от Аржентина; **наличие на *Salmonella*** в кълнове алфалфа от Испания и **високо съдържание на ерукова киселинна** в синапено семе от Индия.

Риба и рибни продукти – 10 нотификации: **наличие на живак** в риба меч от Испания, в размразени и мариновани филета от риба тон от Испания и в размразени филета от риба меч, също от Испания; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в пушена пъстърва от Белгия и рибени питки от Дания; **високо съдържание на арсен** в риба (*Pleuronectes platessa*) от Исландия; **високо съдържание на кадмий** в риба (*Seriollella punctata*) от Нова Зеландия; **високо съдържание на сулфит** в замразени сурови скариди от Еквадор; **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** в рибни пръчици от Германия и **наличие на паразити** в риба треска от Русия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 8 нотификации: **наличие на чуждо тяло (парче метал)** в месна заготовка от кайма от Германия; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в сготвени свински крачета от Испания; **наличие на развала на ребра** от Холандия; ***Salmonella enterica ser. Typhimurium*** в охладена кайма от Полша; **високо съдържание на олово** в говеждо месо от Полша и **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в смес от овнешка и говежда кайма от Исландия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 7 нотификации: **наличие на норовирус** в миди (*Mythillus galloprovincialis*) от Италия и от Испания и в стриди

от Ирландия; **голямо количество на *Escherichia coli*** в миди от Италия; **наличие на *Salmonella*** в миди от Холандия; **наличие на DSP токсини** в миди от Франция и **наличие на *Campylobacter*** в миди от Франция.

Зърнени и тестени изделия – 6 нотификации: **наличие на афлатоксини** в ориз басмати от Пакистан и в царевично брашно от Сърбия; **опаразитяване с насекоми и техните ларви** в пшеничено брашно от Украйна; **наличие на охратоксин А** в ориз от Индия; **недеклариран на етикета алерген (яйца)** на бисквити от Бангладеш и **високо съдържание на тиаметоксам и имидаклоприд** в преварен ориз от Пакистан.

Фуражни суровини – 4 нотификации: **наличие на *Salmonella enterica ser. Djugu*** в соев шрот от Украйна; ***Salmonella enterica ser. Mbandaka*** в рапичен шрот от Беларус; **наличие на *Salmonella spp.*** в царевичка от Молдова и **високо съдържание на кадмий** в рибно брашно от Перу.

Билки и подправки – 4 нотификации: **високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди** в смлян кимион от Индия и в зърна черен кимион от Пакистан; **наличие на недеклариран алерген (орехи)** в мащерка от Мароко и **наличие на бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди** в черен пипер от Виетнам.

Главоноги и продукти от тях – 3 нотификации: **високо съдържание на кадмий** в сепия от Оман (2) и в октопод от Сенегал.

Яйца и яйчни продукти – 3 нотификации: **наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в яйца от Холандия и в домашно приготвена майонеза с белтъци от яйца от Белгия и **наличие на *Salmonella*** в яйца от Украйна.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: **високо съдържание на антраквинон** в йерба мате с неизвестен произход; **наличие на чуждо тяло (метален фрагмент)** в консервирана пудра захар от Индия и **наличие на неразрешената нова храна ядки бетел** от Обединеното кралство.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: **наличие на *Vibrio vulnificus*** в замразени цели сурови скариди от Индия и **откриване на сулфити** в замразени цели скариди от Венецуела.

Хранителни добавки и ароматизанти – 2 нотификации: **наличие на етиленов оксид** в хидроксипропилметилцелулоза (HPMC) от Китай и **наличие на**

следи от генетично модифицирани ензими в генетично модифицирани микроорганизми от Китай.

Храни за домашни любимци – 2 нотификации: голямо количество на *Enterobacteriaceae* в храна за котки от Турция и в кучешки играчки за дъвчене от Китай.

Готови ястия и закуски – 2 нотификации: поради погрешно пакетиране и етикетиране на вегетариански колбас от Холандия, не са упоменати алергените (мляко и яйца) и наличие на недеklarиран алерген (риба) в картофен огретен с трюфели от Белгия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на недеklarиран алерген (мляко) в тъмен шоколад от Италия.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: неразрешено влагане на добавката Е 407 – карагенан в желирани сладкиши от Турция.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация: наличие на полициклични ароматни въглеродороди в екстракт от *Panax ginseng* от Китай.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: наличие на *Listeria monocytogenes* в сирене от Франция.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция силденафил в напитка афродизиак от Чехия.

През месец ноември 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 12 нотификации, следвана от Турция с 10 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 73 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Зърнени и тестени изделия – 12 нотификации: наличие на компоненти на минерални масла (MOSH и MOAH) в ориз от Индия; високо съдържание на сулфити в бисквити от Сърбия; неразрешено влагане на оцветителя Е 110 – Сънсет жълто FCF в пикантни солети от Тайланд; наличие на недеklarиран алерген (мляко на прах) в бисквити с шоколадов крем, предназначени за вътрешния пазар от Индонезия; ацетамиприд в ориз басмати от Индия; наличие

на акриламид в царевични вафли от Полша; **наличие на недеklarиран алерген (пшеница)** в бисквити от Турция; **влошени органолептични характеристики (наличие на плесени и неприятна миризма)** в кроасан от Гърция; **ацетамиприд и имидаклоприд** в ориз басмати от Пакистан; **разтеж на плесени** в пълнозърнест и свободен от глютен хляб от Германия; **наличие на ларви на насекоми** в ориз от САЩ и **наличие на хранителната добавка Е 171 – титаниев диоксид** в кроасан от Германия.

Фуражни суровини – 12 нотификации: **наличие на *Salmonella* spp.** в преработени животински протеини (СЖП категория 3) предназначени за производството на храни за домашни любимци от Австрия (2), в експелер от ленено семе от Полша, в рапично кюспе от Италия и в соев шрот, също от Италия; **наличие на *Salmonella*** в соев шрот от Италия и от Словения; **наличие на ДНК от преживни животни и птици** в свинско трупно брашно от Франция; **високо съдържание на ветеринарномедицинския препарат салиномицинов нитрат (вид кокцидиостатик)** в комбиниран фураж от Полша; **наличие на семена от амброзия (*Ambrosia* spp.)** в просо от Австрия; **наличие на гъбичките *Claviceps purpurea*** в тритикале от Франция и **наличие на *Salmonella enterica* ser. Agona** в рапичен шрот от Германия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 11 нотификации: **наличие на неразрешена нова хранителна съставка бета-хидроксибутиратови соли** в хранителни добавки от Чехия; **високо съдържание на куркумин** в хранителни добавки от Австрия; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD)** в CBD масло, също от Австрия; **превишаване на препоръчителните стойности за изолиран прием на аминокиселини с разклонена верига (поотделно или в комбинация)** в хранителни добавки от Холандия; **наличие на неразрешените нови храни (*Rauwolfia vomitoria* и бета-хидроксибутиратови соли)** в хранителни добавки, предлагани в Интернет; **високо съдържание на олово** в протеинов концентрат на прах от Германия; **наличие на новата храна (*Mitragyna speciosa* Korth(Kratom))** в хранителни добавки от Индонезия; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка (*Orthilia secunda*)** в хранителна добавка от Русия; **наличие на неразрешената нова храна трибутирин** в хранителна добавка от Финландия; **наличие на небезопасната съставка мака (*Lepidium meyenii*)** в хранителна добавка от Норвегия и **наличие на новите храни (алфа-**

глицерилфосфорилхолин (alpha-GPC), хуперазин А и лъвска грива (вид гъба *Hericium erinaceus*) в хранителна добавка от САЩ.

Птиче месо и продукти от него – 6 нотификации: наличие на *Salmonella* spp. в замразено пилешко месо от Германия и от Унгария; *Salmonella enterica* ser. *Senftenberg* в дълбоко замразени патешки филета от гърди от Унгария; *Salmonella enterica* ser. *Infantis* в прясно птиче месо от Полша; наличие на *Salmonella* spp. и *Escherichia coli* в птиче месо от Бразилия и наличие на *Salmonella enterica* ser. *Newport* в замразено патешко месо от бут от Полша.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: употребата описана в декларацията на съответствие не съвпада с тази която упомената върху торбичките за пиле от Португалия; наличие на първични ароматни амини в тави за мъфини от Италия; съдържание на летливи субстанции в силиконова форма за печене от Китай и наличие на специфична миграция на тривалентен хром в стоманени лъжици от Германия.

Плодове и зеленчуци – 4 нотификации: високо съдържание на бензоена киселина в замразени червени боровинки от Украйна; хлорпирифос в замразени малини, също от Украйна; наличие на пестицидни остатъци в гриловани и консервирани чушки от Гърция и възможно наличие на животински остатъци в нахут във вода от Италия, със суров материал от Канада.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 3 нотификации: влошени органолептични характеристики на коледен шоколадов календар от Полша; наличие на неразрешената нова храна (*Mitragyna speciosa* Korth – Кратом) в чаена запарка от Чехия и наличие на неразрешена съставка (цвят от канабис) в конопен чай от Италия.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: високо съдържание на оцветителя Понсо 4R в партида овкусен сироп за заливка от Белгия; наличие на партида с кърпи от Южна Корея, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия) и наличие на подсладителя еритритол с изтекъл срок на годност от Италия.

Комбинирани фуражи – 2 нотификации: голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia* spp.) в комбиниран фураж от Италия и наличие на ДНК от преживни животни в допълващ фураж за риба от Обединеното кралство.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: наличие на разтеж на плесени в зърнени блокчета от овесени ядки от Германия и наличие на влошени органолептични характеристики (неприятна миризма и вкус) на сладкарски изделия от Португалия.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: сирене от Словакия, заразено с плесени и възможна микроперфорация на опаковки за мляко от Белгия.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: високо съдържание на добавката Е 211 – бензоена киселина в лимонада от САЩ и наличие на нови храни и липса на етикетирание на безалкохолни напитки от Виетнам и Тайланд.

Ядки, продукти от ядки и семена – 2 нотификации: наличие на хлорпирифос в маково семе от Унгария и влошени органолептични характеристики на бадеми от САЩ.

Странични животински продукти – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* в заешко месо за производството на храни за домашни любимци от Франция.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на партида с рибено масло от Хонг Конг, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия).

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: наличие на партида с рибено маслен гел от Обединеното кралство, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия).

Билки и подправки – 1 нотификация: високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди в орегано от Турция.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 1 нотификация: влошени органолептични характеристики и високи нива на мезофилни аероби и на *Enterobacteriaceae* в замразени сурови месни продукти от Румъния.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: партида с композитен продукт от Албания, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Хърватия).

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на две партии с храни за домашни любимци от Китай, които не са преминали необходимите контролни проверки на граничния пункт (Белгия).

Вода за човешка консумация (други) – 1 нотификация: наличие на плесени в овкусени води от Франция.

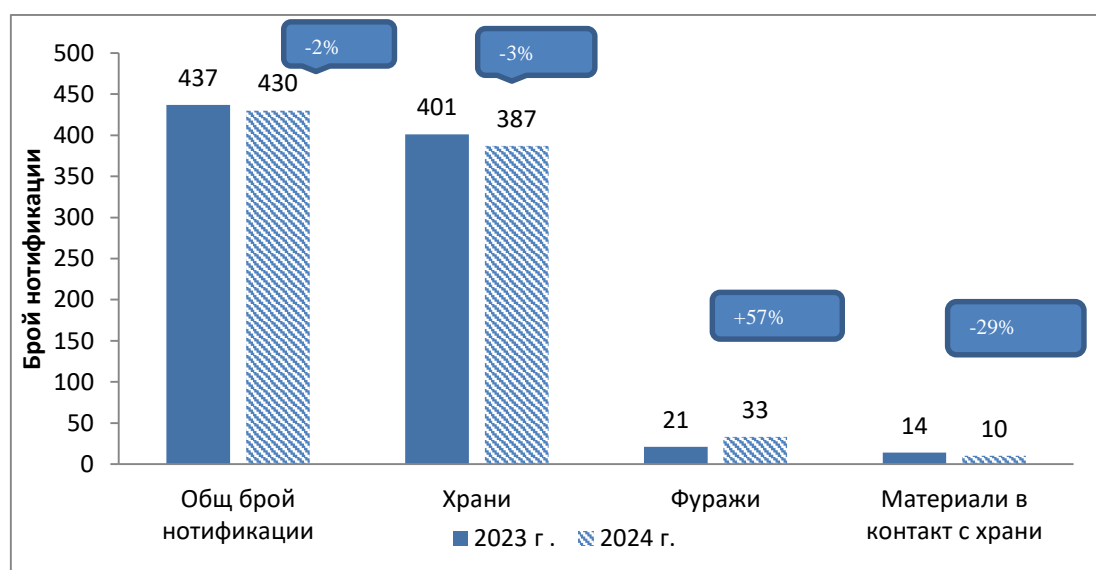
През месец ноември 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Италия с 9 нотификации, следвана от Германия със 7 нотификации.

През месец ноември 2024 г. България не е нотифицирана нито веднъж .

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. ноември 2023 г.** и **м. ноември 2024 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. Наблюдава се **слабо понижение** при общия брой нотификации с 2%, при храните с 3% и при материалите в контакт с храни с 29%. **Повишение** се наблюдава само при фуражите с 57%.

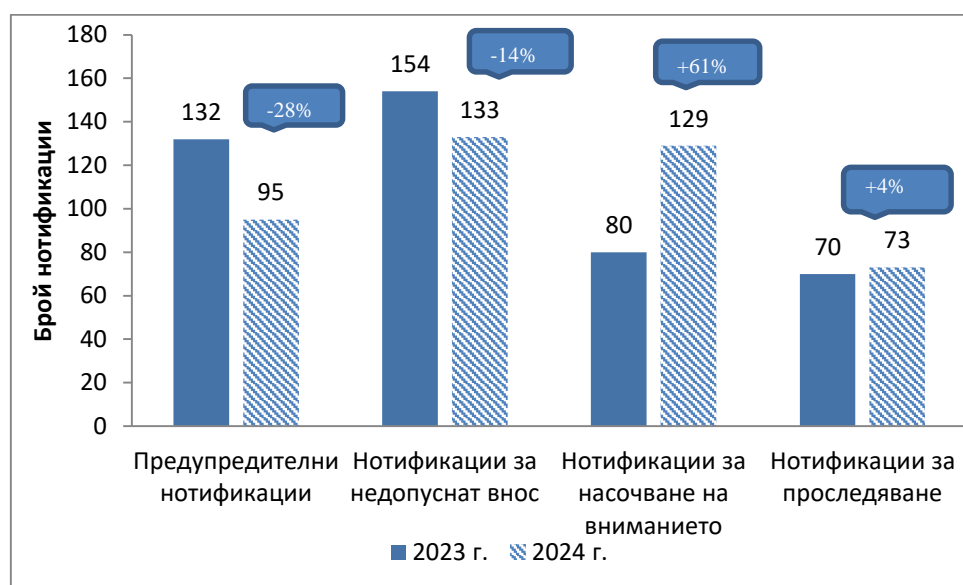
През месец ноември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на спад при **общия брой нотификации, при храните и при материалите в контакт с храни.** Изключение се наблюдава при фуражите, където се наблюдава осезателно повишение.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м.ноември 2023 г. и м. ноември 2024 г.

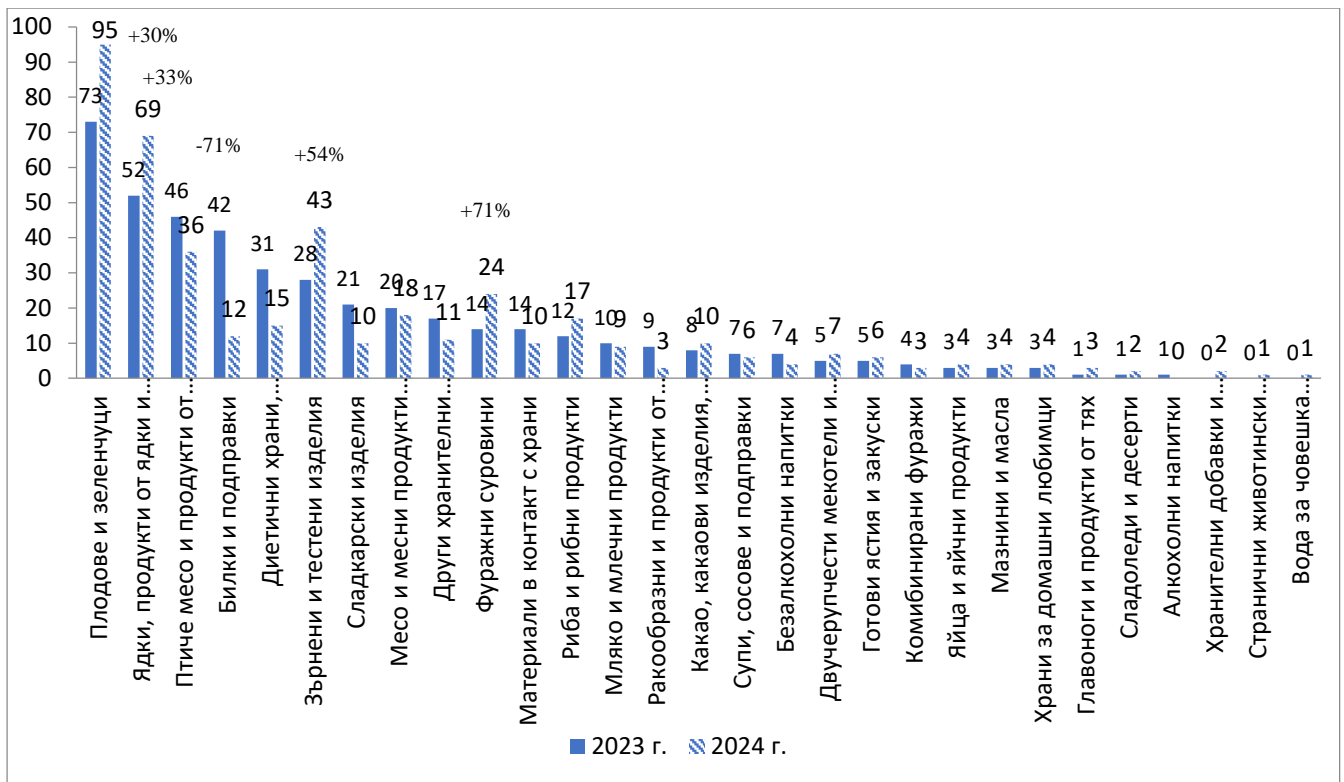
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-голям брой нотификации има при нотификациите за недопуснат внос. Наблюдава се **понижение** при предупредителните нотификации с 28% и при нотификациите за недопуснат внос с 14%. **Повишение** се наблюдава при нотификациите за насочване на вниманието с 61% и при нотификациите за проследяване с 4%.

През месец ноември 2024 г. се наблюдават две тенденции. Първата е тенденция на понижение при предупредителните нотификации и при нотификациите за недопуснат внос. Втората тенденция е на повишение при нотификациите за насочване на вниманието и при нотификациите за проследяване.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

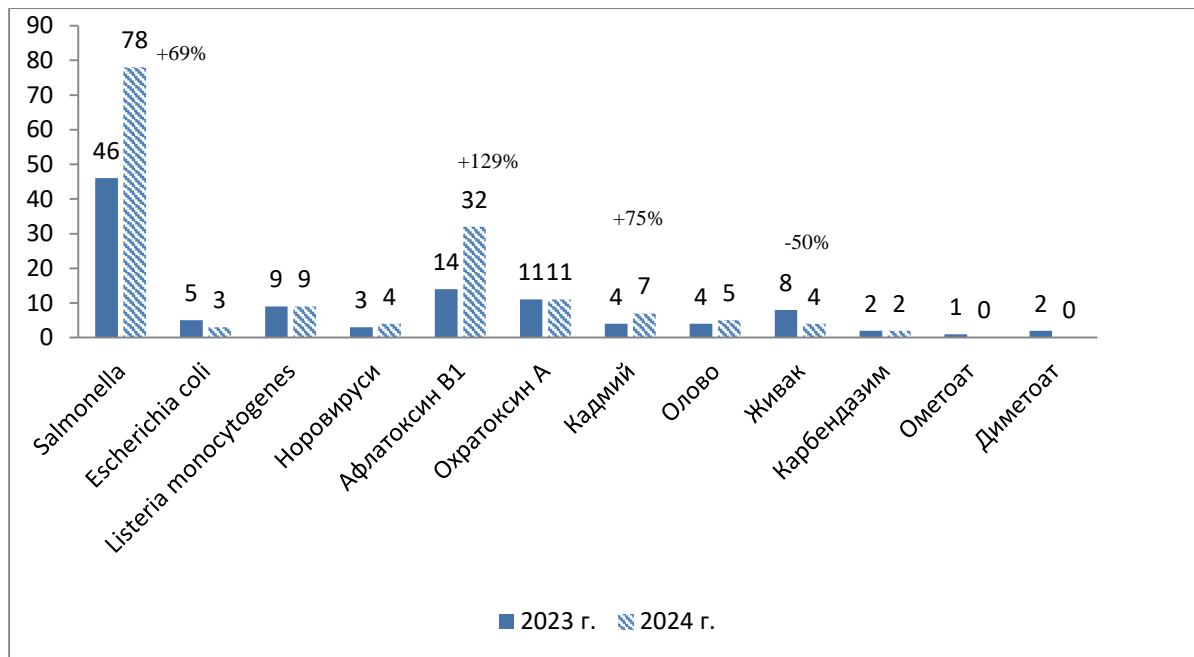
На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец ноември 2023 г. и м. ноември 2024 г. според **категории продукти**. **Повишение** се наблюдава: при „Плодове и зеленчуци“ с 30%, при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 33%, при „Зърнени и тестени изделия“ с 54% и при „Фуражни суровини“ със 71%. **Понижение** се наблюдава само при „Билки и подправки“ със 71%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците ноември 2023 г. и ноември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при плодовете и зеленчуците, ядките, зърнените и тестените изделия и при фуражните суровини. Изключение има при билките и подправките, където се наблюдава понижение.

На *фиг. 5* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **ноември 2023 г.** и **м. ноември 2024 г.** При патогенните микроорганизми се наблюдава **известно повишение**, като при *Salmonella* достига 69%. При микотоксините, също се наблюдава **повишение**, като при афлатоксин В1 достига 129%. При тежките метали се наблюдава **слабо повишение**, което при кадмия достига 75%. В тази категория има **понижение** само при живака с 50%. Пестицидите запазват **ниски нива**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците ноември 2023 г. и ноември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми, микотоксините и при тежките метали с изключение на живака, където се забелязва спад. Пестицидите запазват ниски нива.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
12.12.2024 г.